

Dubrovnik, 5. prosinca 2025.

Temeljem čl. 15. st. 2. Zakona o muzejima (NN 61/18, NN 98/19, NN 114/22, NN 36/24), u skladu sa Smjernicama za digitalizaciju kulturne baštine izrađenim u sklopu projekta e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja dokumentacije o muzejskoj građi i muzejskoj djelatnosti te načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i dokumentaciju (NN 21/ 2023), Prirodoslovni muzej Dubrovnik donosi:

Plan digitalizacije muzejske građe i muzejske dokumentacije Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik za razdoblje 2025. – 2030. godine

I. Uvod

Zalaganjem predsjednika Trgovačko-obrtničke komore u Dubrovniku, ljekarnika i prirodoslovca Antuna Dropca (1810. – 1882.), u drugoj polovici 19. stoljeća pokrenuta je akcija prikupljanja materijala potrebnog za opremanje tehničkih i prirodoslovnih kabineta, kao preduvjet za osnivanje Tehničke škole. Drobac je uz pomoć sugrađana i institucija intenzivno prikupljao kako svoju privatnu, prirodoslovnu i kulturno-povijesnu, tako i zbirku Trgovačko-obrtničke komore koja se sastojala uglavnom od minerala. Iako je prikupljeno više predmeta nego što je bilo potrebno, bečka vlada odbila je zahtjev za osnivanje škole. Drobac tada dolazi na ideju o osnivanju domaćeg muzeja. Domorodni muzej (Museo Patrio) osnovan je 1872. godine, a svečano otvoren sljedeće godine u velikoj dvorani Općinske palače. Nakon Dropčeve smrti, 1882. godine, za upravitelja Muzeja izabran je amater prirodoslovac, kolekcionar i preparator Baldo Kosić (1829. – 1918.). Tijekom njegova rada proučavanje dubrovačke faune

doživjelo je procvat. Prikupljene su gotovo kompletne zbirke ptica, riba, vodozemaca, gmazova i sisavaca dubrovačkog kraja. Nakon Kosićeve smrti, zbog velikog broja prirodoslovnih i drugih predmeta koje je Muzej prikupio, javlja se potreba za novim prostorom. Muzej se 1932. godine seli u novouređene prostore prvog kata tvrđave Sv. Ivana i mijenja ime u „Dubrovački muzej“. Prirodoslovne, kulturno-povijesne, arheološke, etnografske i pomorske zbirke odvajaju se u odjele. Nakon što je Muzej 1950. godine dobio i druge izložbene prostore, Prirodoslovni odjel zauzima čitav prvi kat tvrđave Sv. Ivana. Već 1952. godine donesena je odluka o preseljenju Prirodoslovnog odjela u Palaču Crijević-Pucić, a odjel prerasta u Prirodoslovni muzej. Zbog intenzivna prikupljanja novog materijala te izrade diorama i taj je prostor ubrzo postao nedostatan. Godine 1957. Muzej se spaja s Biološkim institutom JAZU u kulturno-prosvjetnu ustanovu, a potom se seli u zgradu nekadašnjeg Benediktinskog samostana na Lokrumu, gdje je 1962. godine svečano otvoren za posjetitelje. Potres 1979. godine znatno je oštetio samostansku zgradu pa se Muzej zatvara, a zbirke pohranjuju u tvrđavu Sv. Ivana. Nedugo potom Muzej ostaje i bez stručnog osoblja.

Početkom 2009. godine ponovno je osnovan Prirodoslovni muzej Dubrovnik te je svečano otvoren u Androvićevoj palači u ožujku iste godine.

S procesom digitalizacije građe započinje se 2013. godine u programu FileMaker, a 2024. godine se prelazi na Modulor ++.

Sekundarna dokumentacija obrađuje u programima Excel i Word te se u budućnosti planira njen prijenos u Modulor ++. Hemeroteka je u cijelosti digitalizirana i čuva se u pdf i jpeg formatu. Knjiga evidencije o izložbama je u cjelosti digitalizirana te se čuva kao Word dokument. Evidencija o stručnom i znanstvenom radu se čuva kao Word dokument, a svi radovi su digitalizirani i čuvaju se u pdf i jpeg formatu. Evidencija o izdavačkoj djelatnosti se čuva kao Word dokument, a izdanja su digitalizirana i čuvaju se u pdf i jpeg formatu. Evidencija o pedagoškoj djelatnosti obrađuje se u programu Microsoft Excel, a pripadajuća dokumentacija je u cjelosti digitalizirana te se čuva u pdf i jpeg formatu.

II. Vizija Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik

Vizija Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik je postati referentna ustanova u mreži hrvatskih prirodoslovnih muzeja, koja će svojim utjecajem aktivno sudjelovati u kreiranju i unaprjeđivanju muzejske prakse i postavljati temelje izvrsnosti u načinu upravljanja javnom

muzejskom ustanovom, uz povezivanje s drugim znanstvenim institucijama te punu participaciju građana i javnosti.

III. Misija Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik

Misija Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik je sustavno skupljanje, čuvanje, dokumentiranje, znanstvena obrada i prezentacija prirodoslovnog materijala prvenstveno s dubrovačkog područja te edukacija o važnosti očuvanja prirodnih vrednota i biološke raznolikosti s posebnim osvrtom na ugrožene vrste.

IV. Ciljevi digitalizacije

Ciljevi digitalizacije muzejske građe i dokumentacije Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik u skladu s vizijom i misijom su sljedeći:

1. evidencija i zaštita muzejske građe i dokumentacije koja se čuva u muzeju
2. povećanje dostupnosti digitaliziranih sadržaja

V. Kriteriji odabira građe za digitalizaciju

Odabir po kojemu će se građa digitalizirati načelno će slijediti sljedeće kriterije:

1. inventarizirana muzejska građa i dokumentacija
2. ugroženost i starost građe
3. unikatnost građe
4. nepostojanje digitalne preslike građe ili nezadovoljavanje suvremenih tehničkih standarda postojeće digitalne preslike
5. učestalost korištenja
6. dostupnost građe (osigurana autorska prava / prava javnog korištenja)

VI. Očekivani rezultati projekta digitalizacije

1. povećanje broja jedinica digitalnog sadržaja te veća vidljivost i iskoristivost digitalne baštine
2. popularizacija hrvatske muzejske baštine u zemlji i inozemstvu
3. razvoj djelatnosti Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik u modernom IT okruženju

VII. PLAN DIGITALIZACIJE PO ZBIRKAMA I FONDOVIMA

1. Zbirka riba

Zbirka riba sastoji se od 211 inventarnih brojeva (211 predmeta).

Prva revizija Zbirke riba napravljena je 2011. kada je izrađen prvi popis zatečenih predmeta. Zbirka je potom inventarizirana i stručno obrađena te je cjelokupno pohranjena u nove nehrđajuće metalne ormare, izrađene su etikete, fotografirani su svi predmeti. Ukupno 211 fotografija koje se čuvaju u jpeg formatu.

Voditeljica Zbirke riba od 2011. - danas: dr.sc. Jadranka Sulić Šprem

2. Zbirka ptica

Zbirka ptica sastoji se od 1051 inventarnih brojeva (1051 predmeta).

Prva revizija Zbirke ptica učinjena je 2012. Popisani su svi predmeti zatečeni u prostorijama Muzeja. Redeterminacija i valorizacija zbirke učinjena je 2015. godine u suradnji s Zavodom za ornitologiju HAZU-a. Druga revizija provedena je 2019. godine kada je i napravljena stručna obrada zbirke. U suradnji s Foto Nomad doo fotografirana je kompletna građa Zbirke ptica (1051 predmet). Svlakovi su fotografirani bočno, trbušno i leđno dok su dermoplastični preparati smješteni u dioramama fotografirani prvobitno pojedinačno, a potom i grupno - fotografirana cjelokupna diorama. Ukupno je učinjeno 2000 fotografija. Čuvaju se u jpeg formaru. Tijekom fotografiranja izvršeno je i mjerenje predmeta. Svi predmeti u Zbirci ptica pohranjeni su u nehrđajuće ormare ili na metalne poličare te prekriveni folijama.

Voditeljica Zbirke ptica od 2011. - danas: dr.sc. Jadranka Sulić Šprem

3. Zbirka ptičjih jaja

Zbirka ptičjih jaja sastoji se od 15 inventarnih brojeva (31 predmet).

S ciljem utvrđivanja stvarnog stanja Zbirke ptičjih jaja 2017. godine učinjena je revizija. Svi predmeti su fotografirani, a podatci uneseni u inventarnu knjigu Muzeja (FileMaker Pro). Predmeti su pohranjeni u kartonskim kutijama, a potom smješteni u nekorodirajući metalni ormar. Izrađene su nove etikete s novim inventarnim brojevima koje su zajedno sa starim natpisima pohranjene s predmetima. U suradnji s Foto Nomad doo fotografirana je kompletna građa Zbirke ptičjih jaja 31 predmet. Učinjeno je 15 fotografija koje se čuvaju u jpeg formatu.

Voditeljica Zbirke ptičjih jaja od 2017. - danas: dr.sc. Jadranka Sulić Šprem

4. Zbirka minerala i stijena

Zbirka minerala i stijena sastoji se od 444 inventarna broja (585 predmeta).

Predmeti iz Zbirke su determinirani za vrijeme Domovinskog rata kada je zbirka bila izmještena u Hrvatski prirodoslovni muzej. Prema tom popisu građe 2015. godine provedena je prva revizija građe. Uslijedila je inventarizacija te označivanje i pohrana predmeta u nekorodirajuće metalne ormare. U suradnji s Foto Nomad doo 2019. godine fotografirana je cjelokupna Zbirka. Učinjeno je 444 fotografije koje se čuvaju u jpeg formatu.

Voditeljica Zbirke minerala i stijena od 2015. - danas: dr.sc. Jadranka Sulić Šprem

5. Geološka zbirka

Geološka zbirka sastoji se od 291 inventarni broj (1180 predmeta).

Prva revizija Zbirke provedena je 2016. godine kada je zbirka i cjelokupno fotografirana (291 fotografija u jpeg formatu). Stručna obrada i inventarizacija uslijedile su 2018. godine. Zbog nemogućnosti obrade zbirke u Prirodoslovnom muzeju Dubrovnik uspostavljena je suradnja s Hrvatskim prirodoslovnim muzejom. Zbirka je u Zagrebu obrađena i cjelokupno fotografirana.

Učinjeno je 729 fotografija koje se čuvaju u jpeg formatu. Nakon obrade zbirka je preuzeta 2019. godine i vraćena u Dubrovnik. Osim same manipulacije izvršen pregled i pohrana.

Voditeljica Geološke zbirke od 2016. - danas: dr.sc. Jadranka Sulić Šprem

6. Zbirka mekušaca

Zbirka mekušaca jedna je od najstarijih zbirki Muzeja. Nastala je u devetnaestom stoljeću, a najveće zasluge za njezino utemeljenje i prikupljanje pripadaju osnivaču Muzeja Antunu Dropcu. Osim Antuna Dropca, za prikupljanje zbirke zaslužan je i njegov suvremenik fra. Ivan Evanđelist Kuzmić, koji je intenzivno proučavao školjkaše i puževe južne Dalmacije. Nadalje, zbirku upotpunjuje i prof. Baldo Kosić primjercima mekušaca dubrovačkog područja, uglavnom morskih puževa, školjkaša i glavonožaca. Svojim donacijama zbirku obogaćuje i veliki hrvatski prirodoslovac Spiridion Brusina, koji je tijekom svojega dugogodišnjeg rada otkrio stotinjak novih vrsta i podvrsta recentnih puževa i školjkaša. Obrađeno je ukupno 395 predmeta koji su fotografirani u NEF formatu.

Voditeljica zbirke je Ana Čučević, viša kustosica.

7. Zbirka sisavaca

Zbirka je nastala u devetnaestom stoljeću te je bila sačinjena od preparata iz Afrike, Australije i Južne Amerike, ali i najvećim dijelom od eksponata iz bliže ili dalje okolice Dubrovnika. Do danas je sačuvan manji broj eksponata od kojih se posebno ističu: vidra, *Lutra lutra*, ulovljena u Zatonu te sredozemna medvjedica, *Monachus monachus*, ulovljena u Moluntu. Predmeti su fotografirani u jpeg formatu.

Voditeljica zbirke je Ana Čučević, viša kustosica.

8. Zbirka gmazova i vodozemaca

Zbirka je nastala u devetnaestom stoljeću te je do 1900. godine sakupljeno i preparirano 88 primjeraka. Kasnije je nadopunjena primjercima iz Afrike i Južne Amerike koje su Muzeju slali iseljenici. Do danas je, međutim, sačuvan mali broj primjeraka, od kojih se ističe sedmopruga

usminjača, *Dermochelys coriacea*, prvi primjerak zabilježen u Jadranskom moru. Predmeti su fotografirani u jpeg formatu.

Voditeljica zbirke je Ana Čučević, viša kustosica.

9. Zbirka leptira

Zbirka je formirana 2015. godine od kada traju terenska istraživanja i prikupljanja u suradnji s udrugom Hyla iz Zagreba. Zbirka obuhvaća neke od najrjeđih vrsta šarenaca u Republici Hrvatskoj, poput mediteranskog okaša *Kirinia roxelana* (Cramer, 1777). Također, u Zbirci je pohranjen i planinski okaš *Coenonympha rhodopensis* Elwes, 1900, vrsta za koju nije bilo poznato da naseljava područje Dubrovačko-neretvanske županije do ovog istraživanja. Prilikom posjeta Sniježnici, vrhu Sv. Ilija u 2015. i 2016. godini, zabilježena je mnogobrojna populacija ove planinske vrste u vršnome dijelu planine. Također, vrlo značajna Natura 2000 vrsta, močvarna riđa *Euphydryas aurinia* (Rottemburg, 1775) predstavlja prvi nalaz za područje Dubrovačko-neretvanske županije, a nekoliko jedinki ove vrste je opaženo na planinskim travnjacima vršnog dijela Snježnice u 2015. godini.

U Zbirci je pohranjena i vrsta koja je na području Republike Hrvatske zabilježena tek prije desetak godina, grčki plavac *Lycaena ottomanus* (Lefčbvre, 1830), a nalazimo je isključivo na području najjužnije Dalmacije. Neretvanska medonjica *Rhyparioides metelkana* (Lederer, 1861) jedna je od novije zabilježenih vrsta u fauni Hrvatske, a nastanjuje isključivo deltu Neretve. Vrlo je lokalna vrsta, a populacija na području Neretve tek je treća poznata populacija s područja Balkana. Zbirku je potrebno unijeti u program Modulator ++ te izvršiti novo fotografiranje predmeta.

Voditeljica zbirke je Ana Čučević, viša kustosica.

10. Zbirka algi

Zbirka algi je za vrijeme Domovinskog rata, slijedom ratnih okolnosti u Dubrovniku poslana na čuvanje u Hrvatski prirodoslovni muzej. U Dubrovnik je vraćena tijekom pripremnih radnji za ponovno otvaranje Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik koje je upriličeno 2009. godine. Zbirka je od tada, pa do 2016. godine kada je napravljena prva revizija zbog utvrđivanja nultog

stanja bila pohranjena u depou. Uz zbirku je postojao samo ručno pisan popis koji nije uključivao veliki dio zatečenih predmeta, a zbirka je bila neobrađena.

U 2018. Godini uslijedila je njena stručna obrada i inventarizacija. Ukupno je obrađeno i inventarizirano 390 predmeta. Predmeti su pohranjeni u novonabavljene bezkiselinske kartonske košuljice i kutije.

U 2022. godini obavljeno je fotografiranje 390 predmeta Zbirke algi.

Voditeljica Zbirke algi od 2016. - danas: Matea Martinović, viši kustos

11. Zbirka bodljikaša

U 2025. godini osnovana je Zbirka bodljikaša za koju je do sada prikupljeno i inventarizirano 10 predmeta u programu Modulor++.

Zbirku je osnovala i vodi Matea Martinović, viši kustos

12. Zbirka stjenica

U 2019. godini osnovana je Zbirka stjenica za koju je do sada prikupljeno i inventarizirano 450 predmeta u programu Microsoft Excel.

Zbirku je osnovala i vodi Matea Martinović, viši kustos

13. Zbirka dvokrilaca

U 2020. godini osnovana je Zbirka dvokrilaca za koju je do sada prikupljeno i inventarizirano 349 predmeta u programu Microsoft Excel.

Zbirku je osnovala i vodi Matea Martinović, viši kustos

14. Muzejska dokumentacija Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik

14.1. Hemeroteka

Hemeroteka se vodi se od 2010. godine obrađuje u programu Excel te je do kraja 2024. obrađeno ukupno 1321 članka. Hemeroteka je u cijelosti digitalizirana i čuva se u pdf i jpeg formatu. U budućnosti planira se njen prijenos u Modulor ++.

Hemeroteku vodi od 2010. - danas: dr.sc. Jadranka Sulić Šprem

14.2. Evidencija o izdavačkoj djelatnosti

Evidencija o izdavačkoj djelatnosti se vodi od 2010. godine. Obrađuje se u programu Word te je do kraja 2024. obrađeno ukupno 90 jedinica. U cijelosti je digitalizirana, a izdanja se čuvaju u pdf i jpeg formatu. U budućnosti se planira njen prijenos u Modulor ++.

Evidenciju o izdavačkoj djelatnosti vodi Ana Čučević.

14.3. Knjiga evidencije o izložbama

Knjiga evidencije o izložbama se vodi od 2010. godine. Obrađuje se u programu Word te je do kraja 2024. obrađena ukupno 51 jedinica. U budućnosti se planira njen prijenos u Modulor ++.

Knjigu evidencije o izložbama vodi Ana Čučević.

14.4. Evidencija o stručnom i znanstvenom radu

Evidencija o stručnom i znanstvenom radu se vodi od 2010. godine. Obrađuje se u programu Word te su do kraja 2024. obrađene ukupno 82 jedinice. U cijelosti je digitalizirana, a radovi se čuvaju u pdf i jpeg formatu. U budućnosti se planira njen prijenos u Modulor ++.

Evidenciju o stručnom i znanstvenom radu vodi Ana Čučević.

14.5. Evidencija o pedagoškoj djelatnosti

Evidencija o pedagoškoj djelatnosti vodi se od 2010. godine. Obrađuje se u programu Microsoft Excel. Do prosinca 2025. godine obrađeno je 337 jedinica. U cijelosti je digitalizirana, a pripadajuća dokumentacija se čuva u pdf i jpeg formatu. U budućnosti se planira njen prijenos u Modulor ++.

Evidenciju o pedagoškoj djelatnosti vodi Dubravka Tullio.

PLAN DIGITALIZACIJE PRIRODOSLOVNOG MUZEJA DUBROVNIK 2025. – 2030. (tablica)

Zbirka/fond	Odjel	Voditeljica	Ukupan broj predmeta	Trenutačno stanje	Vremenski okvir digitalizacije	Izvršitelj digitalizacije
Zbirka riba	Odjel muzejskih zbirki	dr.sc. Jadranka Sulić Šprem, muzejska savjetnica	211 inventarna broja (211 predmeta)	Digitalizirano 211, format jpeg		Prirodoslovni muzej Dubrovnik, Jadranka Sulić Šprem
Zbirka ptica	Odjel muzejskih zbirki	dr.sc. Jadranka Sulić Šprem, muzejska savjetnica	1051 inventarna broja (1051 predmeta)	Digitalizirano 1051, format jpeg		Suradnja s Foto Nomad doo foto
Zbirka ptičjih jaja	Odjel muzejskih zbirki	dr.sc. Jadranka Sulić Šprem, muzejska savjetnica	15 inventarna broja (31 predmet)	Digitalizirano 15, format jpeg		Suradnja s Foto Nomad doo
Zbirka minerala i stijena	Odjel muzejskih zbirki	dr.sc. Jadranka Sulić Šprem, muzejska savjetnica	444 inventarna broja (585 predmeta)	Digitalizirano 444, format jpeg		Suradnja s Foto Nomad doo

Geološka zbirka	Odjel muzejskih zbirki	dr.sc. Jadranka Sulić Šprem, muzejska savjetnica	291 inventarni broj (1180 predmet)	Digitalizirano 291, format jpeg		Suradnja s Hrvatskim prirodoslovnim muzejom
Zbirka mekušaca	Odjel muzejskih zbirki	Ana Čučević, viša kustosica	395 inventarnih brojeva	Digitalizirani 395, NEF format		Suradnja s Foto Nomad doo
Zbirka sisavaca	Odjel muzejskih zbirki	Ana Čučević, viša kustosica	2 inventarna broja 11 predmeta	Digitalizirani 11, jpeg format		Prirodoslovni muzej Dubrovnik, Ana Čučević
Zbirka gmazova i vodozemaca	Odjel muzejskih zbirki	Ana Čučević, viša kustosica	2 inventarna broja 7 predmeta	Digitalizirani 7, jpeg format		Prirodoslovni muzej Dubrovnik, Ana Čučević
Zbirka leptira	Odjel muzejskih zbirki	Ana Čučević, viša kustosica	U postupku inventarizacije	Potrebno izvršiti novo fotografiranje predmeta	Digitalizirati će se do 2030.	
Zbirka algi	Odjel muzejskih zbirki	Matea Martinović, viša kustosica	390	Digitalizirano 390 predmeta, FileMakerPro, jpeg		Prirodoslovni muzej Dubrovnik, Matea Martinović

Zbirka bodljikaša	Odjel muzejskih zbirki	Matea Martinović, viša kustosica	10	Digitalizirano 10 predmeta, Modulor++	sustavno prikupljanje i digitalizacija	Prirodoslovni muzej Dubrovnik, Matea Martinović
Zbirka stjenica	Odjel muzejskih zbirki	Matea Martinović, viša kustosica	450	Digitalizirano 450 predmeta, Microsoft Excel	sustavno prikupljanje i digitalizacija	Prirodoslovni muzej Dubrovnik, Matea Martinović
Zbirka dvokrilaca	Odjel muzejskih zbirki	Matea Martinović, viša kustosica	349	Digitalizirano 349 predmeta, Microsoft Excel	sustavno prikupljanje i digitalizacija	Prirodoslovni muzej Dubrovnik, Matea Martinović
Hemerotek a	Odjel muzejskih zbirki	dr.sc. Jadranka Sulić Šprem, muzejska savjetnica	1321 broj	Digitalizirano 1321, format jpeg i pdf	sustavno prikupljanje i digitalizacija	Prirodoslovni muzej Dubrovnik, Jadranka Sulić Šprem
Evidencija o izdavačkoj djelatnosti	Odjel muzejskih zbirki	Ana Čučević, viša kustosica	90	Digitalizirano 90, format jpeg i pdf	sustavno prikupljanje i digitalizacija	Prirodoslovni muzej Dubrovnik, Ana Čučević

Knjiga evidencije o izložbama	Odjel muzejskih zbirki	Ana Čučević, viša kustosica	51	Digitalizirano 51, Word dokument	sustavno prikupljanje i digitalizacija	Prirodoslovni muzej Dubrovnik, Ana Čučević
Evidencija o stručnom i znanstvenom radu	Odjel muzejskih zbirki	Ana Čučević, viša kustosica	82	Digitalizirano 82, format jpeg i pdf	sustavno prikupljanje i digitalizacija	Prirodoslovni muzej Dubrovnik, Ana Čučević
Evidencija o pedagoškoj djelatnosti	Odjel muzejskih zbirki	Dubravka Tullio, viša kustosica pedagoginja	337	Digitalizirano 337, format Excel	sustavno prikupljanje i digitalizacija	Prirodoslovni muzej Dubrovnik, Dubravka Tullio

Plan su izradili stručni djelatnici Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik:

Jadranka Sulić Šprem, muzejska savjetnica

Ana Čučević, viša kustosica

Matea Martinović, viša kustosica

Dubravka Tullio, viša kustosica pedagoginja

Ana Čučević

Ana Čučević

Ravnateljica Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik